

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak

Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felelős szerkesztő

Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.

Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek ft.

A tagosítás.

Debreczen, jan. 28.

Lehetetlen, hogy az ember gondolkozóba ne essék a tagosítás intézménye felett, valahányszor azt hallja, hogy egyik másik község határának tagosítása alkalmából a nép fellázadt és fegyveres hatalommal kellett közbelépni, hogy a megbomlott társadalmi rend helyreálljon. De a rend helyreállítását igen gyakran emberáldozatok előzik meg. Árvák és özvegyek sirása tölti be levegőt, s a földet megyet megtagosítanak, a szegény nép vére áztatja meg.

Lehetetlen, hogy a sok véres lázadás felett könnyelműen napirendre térjünk. Végre is a tagosítás intézménye nem annyira új találmány, hogy a nép konzervatív hajlamánál fogva irtózzék tőle és gyűlölje. Évtizedek óta foly az erdélyi részek kisbirtokkal bíró lakosságú körében is, de azért még a nép mindig irtózáttal gondol rá mindenütt és saját romlását látja a tagosítás által.

Pedig a tagosítás, mint a közigazgatási helyzet javításának intézménye van kigondolva. A földbirtok könnyebb és gondosabb kihasználása és jövedelmezőbbé tétele volt a cél. Természetes tehát, hogy a tagosítással, mint mezőgazdasági állam a közjólét felleundítása

czéloztatott. — De vajjon eléretett-e a cél? Vajjon bevállott-e a jóhiszeműleg kigondolt intézmény? Vajjon az eredmény megfelel-e a várakozásnak?

Ezekre a kérdésekre, azok a tagosítások, a hol gyakran omlik a vér, s az áldozatok hörögnek a porban, tagadó választ adnak. A nép, a kis birtokos osztály még ma is anyagi romlását látja a tagosítás intézményében. És épen ez a körülmény az, a mi az illetékes köröket elmélkedésre kellene, hogy készítse. Mert ha jó és üdvös az intézmény: akkor hosszú évtizedek óta rá kellett volna jönnie a népnek, hogy ez intézkedéssel javát mozdítják elő.

Hiszen a tagosított község népe találkozik, a nem tagosított község lakóival naponta. Elmondják egyik részről úgy mint másíkról szerzett tapasztalataikat, de a megtagosított kisgazdának soha sincs dicsérni valója a tagosítás intézménye iránt. Sőt nyíltan hirdetik, hogy a tagosítás által a község elszegényedett.

Ugy látszik, hogy a mi a nagybirtoknak előnyére szolgál, a kisbirtoknak nem sokat, sőt semmit sem használ. A kisbirtokosok éppen nem lelkesülnek a tagosításért, sőt elkerülni igyekeznek mindenütt, a mint azt tapasztalni lehet. Már pedig, ha kis birtoknak is előnyére válnék, eddig csak rájöttek volna üdvös

voltára. — Intelligens kisbirtokosok, sőt a tagosítás barátai is beszélnek, hogy egy tagosított kis község az elszegényedés biztos útjára lépett. A pár holdal bíró birtokos, vagy a mezőgazdasági napszámos, szóval a község szegényebb eleme, nem tarthatja már azt a kecskét, a mely családját tejjel táplálja csaknem egész nyáron át. Nem tarthatja azt a malacot a melynek télen át zsirjából és husából táplálkozhatott. Nem tarthatja a libáját, mely jövedelmi forrását képezte. Ezen kívül számtalan apró előnyöktől elesett, a melyek létfontartásához járultak. Miért? Mert nincs közlegelő!

Mikor aztán a szegény ember ezektől a községben elesett: vagy cselédnek vándorol az ország valamely részébe, — vagy kivándorol és elvesz a nemzetre nézve.

Közel áll a feltevés, hogy a tagosítás, a kisbirtokos és a nép elszegényítéséhez vezet. Vagy legalább is nehezebbé teszi a helyzetét, mert megkevesbiti az életfeltételeit a napszámos elemnek, a melyik aztán tovább vándorol s ezáltal még a középbirtokos is munkáshiányban szenved.

Annyi bizonyosnak látszik, hogy a tagosítással a nép nem barátkozik. És mikor még vérét is ontja akárhányszor, akkor nagy és mélyreható oka van arra,

teghez, ment mindenkinek a látása csak felizgathatja.

Ott fekszik mozdulatlanul az a gyönyörű fiatal asszony, a szobában félhomály dereng, mert a vastag függönyön keresztül csak nagy nehezen szűrődik át a lassan leáldozó napnak néhány hőtelen, halvány sugara.

Szentmarjainé nagy fekete (szemeivel a levegőben révetegen tekint körül. Hőfőhár arcán lázpir omlik el és végzetlen fájdalom. Mindkét ajkán — mint a lázbetegékné — lehámlott a bőr, Hangját alig hallani, csak az ajkai mozgásán látszik, hogy beszél, mosolyog. Jobb karját lassán felemeli, de soká nem bírja, mert a gyengeségtől visszahanyatlak. . . . Megszólat: egyrózsát adjatok hadd tüzőm Andor keblére . . . ezt alig halhatóan, ugyszólván lehelte.

Es rózsadombot lát, amelyre angyalok igyekeztek felfelé, fel a legtetejére, a hol a legszebb lángoló piros rózsza pompázott, Ver senyezték érte. De ki kéri el?

Bizonyosan az angyalok, mert azoknak szárnyas van, míg ő hiába vergődik ide lenn. Már egész belepirult és kifárad a fölfelé való kuszásban; rózsaszín csipke rukácskáját meg tépi tüske, gily, de azért nem lankad. Gyönyörű színes pillangót lát. Csak azt érje el: megkéri, hogy segítsen neki. Meg a kis méhiket a melyik ott zümmög mellette. Ugy könyörög a segédelmükért. Megsugja nekik, hogy az angyalokat ne ergedjék közeledni ahhoz a lángvörös rózsához mert azt ő akarja letépni. A dort illeti az . . . A kis méhecske

Tárcza.

Carolinhoz.

Szerelmes verset írni hozzád
Könnnyű — én édes csillagom,
Szemedbe nézek s csengő ritmek
Pattognak zengő lantomon.

Dicsérni búbajos kis arcod . . .
Csodálni a tekinteted,
Aztán mind ezt verse foglalni
Könnnyű munka — elhíheted.

Ime magam is zengek rólad
Izzó, forró szerelmi dalt,
S ha rólad szól e dal, erős lesz,
Keresztül zug ezer vihart.

De mindegyik versnél szebben szól
A te beszédes két szemed,
Melynek búbajos varázsa
Elringatja a leikemet.

S ha elmerengve nézhetem ő
Két szép beszédes csillagot;
Szívem utárad az örömtől,
Szemem boldogságtól ragyog. —

Sárfy Szilárd.

Láz.

Szentmarjaiék házában két hét óta félfelmentes esendesség van. Nem hallani egyetlen hangos szót sem. Mindenki lábujjhegyen járkel a szobában. A háznép arczára kiült az aggodalom. Féhangos beszélgetést pedig csak a nagy szalónban hallani, a hol az orvosprofesszor tanácskozik másik két orvosal Szentmarjainé betegsége feől. A nagybeteg fiatal asszonyka férje, Andor, a dallás főhadnagy napok óta otthon van, ki sem mozdul hazukról. Az erős férfit nagyon meg törte a bánat. Fájdalmas arcán látszik, hogy lelkületében ádáz harcot vív az istenekkel. Tétovázó szemek kivörösödtek a sok álmatlan éjszakától. Hol az égre emeli azokat, hol pedig tanácstalanul maga elé néz a semmiségbe és a mint megpillantja a falon imádot beteg neje arczképét, egy pillanat alatt roppant ijedség vesz rajta erőt: szinte meg tántorodik attól a roppant tehetetlenségtől, a melylyel szerencsétlen neje ő éppen nem segíthet és itt kell tétlenül várnia, a mig az orvosok végre bejönnek, hogy megnyugtassák és erőt öntsenek belé, reményt nyujtsanak neki az asszony életbenmaradásához. Mohón lesi az orvosok szavait, a kik komoly arczczal igyekeznek megnyugtátni Szentmarjait.

— Ma éjjel fordulat állhat be. Ha a láz csökken, akkor túl vagyunk a veszélyen, ha nem akkor csak a Mindenható segíthet.

A beteg mellett ott van a dada, Szentmarjainé gyermekkori, hűséges gondozója; kivüle senkinek sem szabad közeledni a be

Most már divat a népboldogítás, a népmentés. Nem ártana gondolkozni ebben az irányban is, hogy tulajdonképpen mi fáj annyira a népnek, a tagosítási munkálatoknál. — Mert, hogy a tagosító mérnökök részlelhajlása, a jobb helyek igazságtalan kiosztása is közrejátszik a véres tragédiákban az kétségtelen, de nem az egyedüli ok.

A nagyvilágból.

— **A külügyminiszter felesége beteg.** Bécsből jelentik az E. U. nak, hogy Goluchowski gróf külügyminiszter felesége veszedelmesen beteg. A grófné néhány héttel ezelőtt nagyon beteg volt, de azóta egészsége jobbra fordult. Tegnap hirtelen ismét rosszabbul lett, úgy, hogy orvosi tanácskozást tartottak a betegágyánál.

— **Eugénia császárné Párisban.** Eugénia excsászárné jelenleg Párisban tartózkodik. Tegnapelőtt meglátogatta a monacoi fejedelmet, utána pedig Santos Dumont-t, ki most tudvalevőleg azzal a merész tervvel foglalkozik, hogy repülőgéppel Monacóból Corsicába repüljön, a tengeren keresztül. Az excsászárné rendkívüli érdeklődéssel hallgatta Santos Dumont magyarázatait.

— **Musolino utódja.** A nagy briganti utódja és méltó követője egy Mariani nevű briganti, a ki a Maremnek vidékén garázdálkodik és bandájával állandóan rémitgeti a környék lakosságát. A briganti a minap két vadászt támadott meg s mindkettőt súlyosan megsebesítette. A karabinierik hadnagya ekkor már megsokalta a dolgot s valóságos hajtvadászatot indított a rablók ellen. Éjjel-nappal őrszemek czirkáltak az erdőben s az őrszerek vezetője egy Nicolo nevű őrmester ki is kutatta Mariani rektek helyét. A rabló egy társával üldögélt odújában, midőn megpillantotta ellenfeleit a karabinierik löttek s

hirtelen eltűnik és jön az egész rajával. Körülállják a lángvörös rózsát nem engedik oda a szép széke csábító angyalkákat. Megcsipdesik ha valamelyik közel jó. Végre Lonka fáradtan odaér. A méhecskék valóságos harci riadót zümögtek, miközben Ilonka diadalmasan létepte a lángvörös rózsát. . . És most hirtelen elborult az ég, sötét felhők tornyosultak a rózsadomb fölé, de a következő pillanatban még rózsásabbá vált minden körülötte és megváltozott hirtelen minden. . . Ilonka, kezében a lángvörös rózsával nagy magas bársonytrónuson ült körülötte fényes fegyverzetű testőrök foglalták el a méhecskék helyét mesziről csillogó ruhája lovas közeledett, melyet félczeg hatalmas férfi vezetett. Unnepelni jöttek Ilonkát, a rózsakirálynét, a ki a lángvörös rózsát a hajnokok vezérének a mellére tűzte. . . de a tövist nem látta rajta, amely megvérezte hófehér ujját. . . vér cseppeget ki abból és szegény Szentmarjainét erős köhögési roham fogta el. . . Megpattant a tüdejében egy erecske a gondos dada alig győzte törülgetni urnője ajkán a piros meleg vért az életet.

Egy darabka jeget adott most neki jegesborogatást a fejére mellére. Ez nagyon könnyített a betegben. A nagy heves roham után nyugodtabb lón Szentmarjainé. Elaludt.

Andor pedig a szomszéd szobában jartak föl alá. Elmult éjjeli 1 óra, de ő még

Mariani társa holtan rogyott a földre. Mariani ekkor Nicolot vette czélba s midőn egy pompás lövéssel leterítette ellenfelét, kilépett odújából s önként kereste a halált. A bátor brigantit öt golyó találta szíven s a Maremnek erdős-völgyes vidékének lakossága örökre megszabadult rémétől.

— **Pestis egy osztrák hajón.** Triestből táviratozzák: Az Osztrák Lloyd nak Gundulics nevű hajója pénteken Santosból nagy kávérakománynyal ideérkezett. A hajó, mely tavaly októberben hagyta el Triestet, november 6 án Pernambucóba érkezett. Addig a hajón mindenki egészséges volt. November 11-én azonban a szakács pestisben megbetegedett és másnap meghalt. A holttestet a tengerbe vetették. Kevéssel utóbb egy matróz is megbetegedett, de meggyógyult. November 28 án Santosban a legénység egy másik tagja esett áldozatul a pestisnek, utána pedig egy a hajón dolgozó fiatal suhanc esett a szörnyű betegségbe. E miatt a hajónak december 15 éig Santosban kellett vesztegelnie, míg végre megkapta a libera braticza t és hazatérhetett.

A reklám művészete.

Debreczen, jan. 27.

(Folytatás.)

Nagy művész festette például a következő reklámplakátot: A földön egy kis nyitott huskivonatdoboz, mellette hatalmas bölény, a mely úgy van megfestve, hogy bár mely képtár büszkén mutogatná, mint tökéletes állatképet. A bölény szomorúan lehajlja fejét és sir. Miért sir a bölény? ez van a plakát alján. Mert ráismert a dobozban levő porban szegény testvére hamvaira, a melyet a bölényektől átkozott X. Y. gyáros parancsára megöltek. És alatta van még az is, hogy az isten majd megveri azt a cézget, hogy úgy pusztítja a bölényeket, a világ legjobb husu állatait, a melyeknek izletes pesenyéjét csak királyok asztalán szabadna

mindig ébren volt. Tudta jól, hogy forrón szeretett neje nem éli túl a reggelt, megmondták neki az orvosok eimenőben. Gyorsan határozott.

Nagy óvatossággal legalább még egyszer hadd láthassa nejét; utójára. És beosant észrevétlen a szomszéd szobába, a hol nagyon meggyötört szépséges imádott neje feküdt. A szegény dada annyira ki volt már merülve, hogy a hintaszéken mélyen elaludt.

Szentmarjai roppant lelki erővel, a legnagyobb csöndben közeledett beteg neje ágyához. Ott térdelt mellett a nélkül, hogy az asszony észrevette volna. A beteg láza egyre emelkedett. Az arca lángvörös volt; beesett szemei és vonagló ajkai körül fájdalom mosoly volt látható.

Balkarja lehanyatlott arra amerre az ő forrón szerető férje térdelt agódvá leste minden mozdulatát.

Millió csókkal halmozta el a fájdalomtól megtört katonatiszt, a semmivé lett ember azt a hófehér forró kezét. A beteg erre hevesebben lélegzett de arcát már nem bírta arra felé fordítani a roppant gyöngeségtől. Majd nyugodtabbá vált és fájdalmas tekintete elkomolyodott.

Mintha az imént elfoglalt magas bársonyos trónusról kormányozta volna azt a gömbölygő áradatot, a mely két ellenséges

föltálatni és nem potom áron bármelyik szegény embernek bozzáférhetővé tenni. És végső sóhajként ez van a plakáton: A többi huskivonatgyár csak tehénhust használ, mégis megveszik drága pénzen, miért nem csinál X. Y. is ugy?

Mindennapi dolog az, hogy sok kereskedő bibiát, Shakespeare-t, Miltont, Byront, Coopert és az angol és amerikai irodalom legragyogóbb termékeit osztja szét vevőinek szép diszkótésben, csak éppen a könyv mindegyik lapjára nyomatja rá cégét és hirdetését.

Szóval, Amerikában ujság is, közönség is teljesen tisztában van azzal, hogy mit ér a hirdetés. Az ujság tudja, hogy ha versenyképes akar lenni, nem nélkülözheti a hirdetésért befolyó összeget: eladja tehát lapja egy részét a közönségnek, a mely megveszi, vagy kibérii úgy, a hogy meg tudnak alkudni. A nevesebb amerikai ujságok, a melyek kétszázézerrel egy millió példányig jelennek meg naponként, a kereskedőnek a példányszámot illető kételyei esetén olyan üzletbe is belemennek, hogy a hirdetés árát ezer példányonként állapítják meg. A kereskedő akár oda állíthatja a gépházba egyik megbízott emberét hogy meggyőződhessék arról hogy a lap által bémondott példányszám helyes. Mit szólnának a magyar lapok, kik egy-kettőt kivéve, ha valamelyik hirdető fél valódi példányszámokról akarna meggyőződni? Pedig bizonyos, hogy ennél a módszerrel igazságosabban nem lehet a hirdetés árát megszabni.

A közönség érdeklődésének nyomtatott hirdetésekkel való fölkelése már harmadszáz esztendővel ezelőtt kezdődött. A legelső ujság hirdetés állítólag 1649 április 12-én jelent meg Londonban az Impartial Intelligencze című ujság hetedik számában a hirdetés tartalma ez, hogy egy Candisch községheli (Sufték grófság) nemes ur jutalmat ígér annak, a ki két ellopott lovát visszahozza.

Shakespeare idejében, a tizenhetedik

táborként állott egymással szemben. És az egyiknek élt Andor, mellén a lángvörös rózsával. Neki győznie kell!

Irtóztató csatazajjal összecsaptak. Az ellenség táborában egyre hullottak az emberek, Andor hősi kardja pedig úgy osztotta a halált, hogy azt gyönyörteljes borzalom volt nézni.

De most! Oh irgalom! az ellenség közül kiemelkedik egy szörnyű rém, egy karcu hős, fegyverét célra veszi, annak csövével tánczó nyíl röpül ki és Andor szívébe a mellére tűzött rózsán keresztül beszalad. Andor ledől, de a nyíl tovább röpül és egy rózsadomb tetejébe furódik. Erre aztán megrendül az ez egész világ. Ledől a bársonytrón és Ilona lehu a poros, véres hősök között. . . Andor mellé. . . És most mindketten oly nagyon boldogak.

Nagy sürgés forgásra ébredt fel kora reggel a szegény dada. Az orvosok mind a hárman ott voltak, de bármily korán mégis későn. Szentmarjainét elfogta egy erős heves roham és mig utána egyet-kettőt lélegzett, Andor roppant fájdalmában szíven lötte magát és holtan borult sokat szenvedett hitvese hült tetemére.

Polgár Géza.

század végén már úgy látszik eléggé ki volt fejlődve a hirdetéseknek az a fajta, a melyet ma apró hirdetésnek nevezünk. Egyik angol ujságban például a következő apró hirdetés jelent meg:

Gyakran betegeskedő család keres hű embert, a ki orvos, sebész, vagy szülész legyen. Szükség esetén a szakács, a maitre d'hotel és a borbély dolgát is el kell végeznie, vasárnapokon pedig imádkoznia és prédikálnia kell.

Előscrólhatnánk még több ilyen hirdetés relikviát is, de ez csak szaporítaná anyagukat a nélkül, hogy érdekesebbé tenné. De bemutatjuk a hirdetésnek egy olyan formáját, a mely, ha még most is használatban volna, ugyancsak megmosolyognák az olvasók. A hirdetés 190 esztendővel ezelőtt Amszterdamban kiadott könyvnek a címlapjára van alul nyomtatva s így hangzik:

Nyomatott Amszterdamban, Etienne Roger költségén, a kinél nagy választékban kapható mindenféle rendkívül pontosan korrigált hangjegy, a mit ő mindig olcsóbban képes adni mind bárki más — még akkor is, ha az a más ingyen adja.

(Vége köv.)

Belföldi dolgok

Ebéd Ferencz Ferdinánd főherczegnél. Bőcsből telefonálják, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg vasárnap este ebédet adott a melyen jelen voltak Goluchowski, Krieghammer és Kállay özs miniszterek, Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter, Körber osztrák miniszterelnök és a többi osztrák miniszter.

A Windisch Graetz hercegi pár. Red mansdorfból sürgönyzik, hogy Windisch Graetz Ottó herczeg és neje tegnap a velési kastélyban fogadták a hatóságok fejeit, a községi előjáróságot és különböző testületek képviselőit. Este a hercegi pár tiszteltére a gyógyhelyet fényesen kivilágították. A tűzoltóság fáklyákkal vonult a kastélyhoz és a velési dalos egyesület a zuhogó esőben szerenádót adott, a melyet a hercegi pár szívesen fogadott. Ma a laibachi herczegérek a hercegi kápolnában misét celebráltak, a melyen jelen volt a herczeg és neje s számos hívő.

Vörhety járvány. Segesvárról sürgönyzik, hogy a gyermekek között vehemensen föllépett vörhety miatt a városi közegészségügyi bizottság elhatározta, hogy az összes népoktatási intézeteket 30 napra bezárja, a ragályos betegségben szenvedők kórházában még egy járvány-orvost és apóknőt vesz fel s a várost négy kerületre felosztva, azokban felügyelőket alkalmaz, hogy a gyermekek csoportosulását és a vörhetyben szenvedő gyermek családjával való érintkezést megakadályozzák, illetve erről a hatóságoknak jelentést tegyenek. Remélhető, hogy e szigorú rendszabályokkal a járvány további terjedését megakadályozzák.

Az angol boer háboru.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 28.

A harcztéren jelenleg a helyzet a következő: A fokföldön a boerok éppen az utóbbi időben nagy eredményeket értek el.

A boeroknak több kisebb nagyobb kommandója csatározik a fokföldön hol a felkelés is mindig nagyobb mérvet ölt. Az angolok a czölöpházakkal akarják a boerok működését megakadályozni, de ez nem igen sikerül nekik, mert Wessels csapatával áttörte a vonalat sőt Farkastad mellett egy angol csapatot szét is ugrasztott. Az angolok minden erőlködése daczára a legnagyobb sikerrel operálnak a boer csapatok az és nyugati részen is. Kitchener nem tud ellenük mást mint — s czölöpházat építeni. Ebben van minden reményesége, bizodalma, daczára, hogy már számtalanszor csalódott meg és tapasztalhatta, hogy a boerok mindig kifognak rajta.

Transzvában szintén igen kedvező a boerok helyzete. Methuen-lord sehogy sem tud boldogulni a seregét rajként körülvéző kisebb boer csapatokkal, melyek szünt nélkül nyugtalanítják őt. — Ezekben a kisebb ütközetekben mindig a boerok a támadók és a meglepett angol csapatokat mindig szétugrasztják.

Ezekről az összeütközésekről azonban Kitchener hallgat. De az angol fővezér amikor csak teheti a nagyobb vereségeket is elhallgatja. Így november 16-án Transzvál nyugati részén, Kleinfountain mellett a boerok Delarey vezérlete alatt megtámadták Donop seregét.

Az első roham már megingatta az angol sereget és a heves tüzelés nagy pusztítást vitt véghez soraikban. Ekkor a boerok a Royal Field Artillery egy ütege ellen fordultak mely Hill hadnagy parancsnokolt. Ez hírtelen összevonta a fedezetet és ennek védelme alatt sikerült neki ütegeivel állást foglalni és a boerokra tüzelni. De csak egyszer! Mielőtt a bömblő szörnyetek másodszer megszólaltak volna, a boerok viharként lecsapó csapata szétverte a fedezetet, lekasabolta tüzérseget elfoglalta az ágyukat és a menekülő élelmi szeres kocsik után vetette magát amelyeket csakhamar el is fogtak. Az angolok száz embert kétágyut vesztek, és azonkívül összes felszerelésük a boerok kezébe került.

Delarey diadalmas seregével nem pihent hanem feltartóztatlanul tovább vonult. Ut közben két kisebb angol őrzőparótfogott és váratlanul megjelent a Magoliesberg mellett fekvő Carrington háta mögött és rövid küzdelem után kiverte őt hadállásából elfoglalta ágyuit, tejjes hadikészletét.

Kitchener természetesen ezt a vereséget se jelentette erről, hogy annál könnyebben hilelre találjanak az értesítések, hogy a boerok helyzete Dél-Afrikában tarthatatlan. Ennek a pedig lefényesebb czátolata az hogy a boer vezérek az angolok által annyira han goztatott béketárgyalásokba nem bocsátkoztak és az összes boer vezérek kijelentették hogy a harcz díja és a békekötés egyetlen feltétele a boer államok függetlensége. Delarey azonkívül még kijelentette hogy utolsó emberéig folytatni fogja a harczot. Ha egyáltalában szükséges lesz, ugy minden feltétel nélkül megfogja magát adni mert hiszen az angolok ugy sem tartják meg a szavukat.

Egyről-másról.

A tót legény Amerikában.

Egy tót atyafi a minap valami csekélység miatt a clevelandi rendőrbíróság elé került. Ilyen ügyeknél nem igen kell ügyvéd, mert itt nagyon gyorsan végeznek az illetővel. A rendőrbíró bosszankodva látta, hogy az atyafinak ugyancsak pártját fogja egy jóakaró ügyvéd. A bíró tolmács utján megkérdezte a delikvenst, hogy vajjon szándékozik-e ügyvédet fizetni. Az atyafi kijelentette, hogy igen. Eire a bíró az ügyvédhez fordult és szemrehányólag kérdezte, hogy nem röstelli-e magát ilyen csekélységekért pénzt elfogadni, amelyeknél egyáltalán nincs szükség ügyvédre. Az ügyvéd kelletlenül izgett-mozgott helyén és kijelentette, hogy ő nem számít sokat ezért az ügyért.

— Semmit sem lehet! — menydörögte a bíró s aztán a tolmácshoz fordulva ezeket mondta:

— Mondja meg a vádlottnak, hogyha megígéri, hogy nem fizet semmit az ügyvédnek, akkor szabadon bocsátom.

A tót atyafi persze szívesen megígérte ezt, mire szabadon bocsátották.

A »kenőcs« A kelet-kínai vasuton különös »kenőcs« van használatban, amelyről egy ujságíró, aki nemrégiben ezen a vonalon utazott, a következőket írja: Modati állomásra érkezőm, föltanuja voltam egy beszélgetésnek, amely a vagonok felülvizsgálója és egy szállító közt folyt le, akinek árui egy külön kocsiban voltak fölhalmozva.

— Miért vizsgálja oly erősen ezt a kocsit? — kérde az utas.

— Az ön kocsija nem mehet tovább.

— Miért?

— Nem mehet tovább! Pont!

— De hát magyarázza meg, miért nem mehet tovább?

— Mert a kocsi tengelyei rosszul vannak megkenve. Nyikorognak.

— Tehát meg kell kenni! — mondta a szállító és két rubelt csusztatott a vonatvizsgáló zsebébe.

A nyikorgás azonnal megszűnt s a kocsit tovább mehetett.

Nem sikerült fürdőzés.

Debreczen, jan. 28.

Tegnap délután megható hír kelt szárnyra városunkban. Arról beszélt a fáma, hogy egyik kiváló színészünk elment a Margit fürdőbe és ott öngyilkosságot követett el.

Gyorslábu riporterünk utána futkosott a dolognak s a rémdrámáról a következőkben számol be:

Egyik derék színészünk örökös tréfázásban, mókázásban leledzik egy másik kollegájával. Egyik is, másik is azon töri a fejét, hogy miképen tegye nevetségessé a másikat.

A mulkor megosott, hogy egyik előadás alkalmával pisztoly helyett egy sonkát fogott egyik a másikra és a halállal fenyegetettnek hanyatt kellett vágódnia a közönség óriási derültsége mellett.

Ezt a viczket A. követte el B. vel. B. nem bosszankodott, hanem igyekezett mielőbb visszaadni a kölcsönt.

Az alkalom nem is sokáig késott. A. tegnap délután elment a Margit fürdőbe, hogy egy kis jó zuhanynyal edzze a testét. B. megsejtette ezt a dolgot s menten készen volt fejében a gonosz terv.

Még alig hogy megérkezett A. a fürdőbe, a rendőrséghez betelefonált:

— Kérem. A. színész kiment a Margit fürdőbe, hol öngyilkosságot akar elkövetni. Sürgős intézkedést kérek!

A. nyugodtan ment be kabinjába, hogy mielőbb érintkezésbe hozza testét a kellemesen üdítő vízzel. Alig, hogy vetkeződni kezdett, hirtelen nagy zaj támad a kabin körül. Rendőrök súlyos léptei verik fel a csendet.

— Kit keresnek? — kérdezik a szolgák.

— A. színész urat!

— Mit akarnak vele! Hiszen az fürödni jött!

— Az ám! Tudjuk mi már, hogy mit akar! Hol van?

A szolgák megmutatták a kabin, hol A. színész készülődött fürdőzési szerepéhez.

A rendőrök bekopogtattak s elalották utját a meglepett színésznek.

— De kérem! . . . Micsoda impertinencia ez? Mit akarnak?

— Tessék azonnal felöltözni és jönni a kapitány urhoz!

— Hogy én? Miért?

— Mert uraságod öngyilkosságot akar elkövetni!

— É—é—én? . . . Megbolondultak maguk? . . . Hol szedték ezt az ostobaságot?

— Már azt mi tudjuk! Nekünk meg hagyta a kapitány ur, hogy itt ne hagyjuk uraságát.

Mi volt mit tenni. A.-nak? Felöltözött s követte a rendőröket, kik kocsiába ültették s felkísérték a bűnügyi osztályhoz, hol csak alig tudta lemagyarázni, hogy eszében sincs semmitéle nemü öngyilkosság elkövetése.

Később tudta meg, hogy B. barátja követte el vele ezt a vastag tréfát s ennek a kujonsága miatt nem sikerült az ő fürdőzése.

Nem haragudott, de felfogadta, hogy rövid napok mulva visszaadja a kölcsönt.

A becsapott „szőke“.

Belgrádi história.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 28.

Érdekes dolgot közölnek Belgrádból, mely a közelmúlt napokban nem csekéy derűtséget keltett. Egyik ottani kávéházban néhány nap óta egyik feltűnően szép, szőke énekes nő vonta magára különösen a férfiak figyelmét. kik közül sokan beleszerettek az előkelő hangzású névvel tündöklő szerb szépségbe.

Erős ostromnak volt kitéve a hirtelenül híressé vált énekesnő, azonban daczára annak, hogy a pezsgő ugyancsak folyt s nem egy ifiu gavallér csakhamar tul adott pénzén, a kis szőke erős maradt s mosolyánál egyebet senkinek sem juttatott, mi természetesen csak növelte értékét.

Amint azonban a közmondásszerűen „addig jár a korszó a kutra, míg eltörik“, az udvarló is addig jár imádottjához, míg vagy kidobják, vagy pedig el nem hozza azt a bizonyos „gyémánt-karperecset“.

S tényleg egy szép napon meg is érkezett ez a bizonyos imádó, ki azonban az obligát karperecz helyett egész prózai módon egy közönséges ezerfrankos bankót helyezett ki látásba, melynek már az oly sok támadást visszavert erény sem tud elmentállni.

Következő napon a „bálványozott csilag“ az egyik legelőkelőbb belgrádi vendéglőben jelent meg, hol főuri allűrökkel valóban fejedelmi reggelit rendezt magának, melynek elköltése után nem minden büszkeség nélkül hívta a főpinczért, ki hátgörbülve állt meg a gazdag borralalót kilátásba helyező vendég előtt.

A szerb szépség méltóságteljesen mondta

be a „fogásokat“ s aztán bámulatos komolysággal nyújtotta a főpinczér felé az oly sokat ostromlott erényeinek díját, az ezerfrankos bankjegyet, melyet azonban a főpinczér kissé zavart mosollyal adott vissza, mondván:

— Bocsánat! tévedni méltóztatik!

— Tévedni? Miért? Ez egy ezerfrankos Adjon vissza!

A főpinczér a hölgy minden előkelő sége daczára is nem állta meg a dolgot nevetés nélkül s már kevésbé alázatosan mondta:

— Ez kérem egy télikabátrol szóló zálogjegy!

Hogy mit érzett e felfedezésre a bájos hölgy, arról hallgat a krónika, mely elmondja ezt a szerb intelligenciára jellemző esetet, mely némileg hasonlít ahhoz, mely e sorok írójával történt meg, ki a szerb hivatalos közegeknek egy izben utlevél helyett a vasuti vendéglő étlapját mutatta fel s baj nélkül, sőt bizonyos néma tisztelettel körülvéve jutott át a határon.

A király szive.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 28.

A mi jó öreg királyunk leereszkedő, nyájas modoráról, nemes, nagy szívről tesz tanuságot ez a kis történet:

Lapunk egyik barátja nem rég a vasuton egy töpörödött öreg anyókéval állott szóba (özv. Sch. né, gödöllői szegény asszony), aki a következő érdekes történetkét mesélte el neki:

Egy alkalommal, amint kimosott fehér ruhát vittem haza egy uraságnak, elfáradtam és ezért az ut mentén a legelső kútnál meg pihentem. Vízet meríttem s jót huztam a vederből. Amint aztán egy pillantást vetek az utra, azt veszem észre, hogy valami tisztfele közeledik egyenest felém. Mikor hozzám ért, köszönt és azt kérdezte: Izlik-e a víz, öreg néni?

— Már hogyné izlene, amikor olyan hideg, hogy még a király is megihatná!

— Igazán! No akkor én is iszom belőle. — S azzal maga merített a kútból és élvezettel ivott.

Ekkor egy másik tiszt jött oda, tisztelt és németül mondott neki valamit. Miután látam, hogy nekem már itten semmi keresni valóm sincs, föl akartam venni a batyut s el akartam menni. Erre az első tiszt hirtelen hozzám ugrott és fölsegítette a batyut a hátamra. Ebben az ujjonan érkezett tiszt is segítségére volt. Én megköszöntem a szivességet s elindultam utamra.

Azonban a két tiszt is velem jött s az első tőlem: Él-e még az ura? Gyermekei vannak-e? Miből él? stb. Én mindenre hünen feleltem, hogy a férjem uram már rég meghalt, egy fél tucat gyermekem is van és hogy bizony szegénységben élünk, mert én mosni jaro s ebből ugyan senki se gazdagodott még meg. Mikor aztán a keresztuthoz értünk, ezt a kérdést intézte hozzám:

— Mit gondol öreg néni, kivel beszél most?

— Hát honnan tudjam én azt?! Nem ösmerem én a chargiet!

— Én vagyok a magyar király!

Erre aztán úgy megijedtem, hogy menten leejtettem a batyut.

— Nono, asszonyoném, nem kell mind járt megijedni, — szólt a király — én is csak olyan ember vagyok, mint akárki fia.

Ezzel odaszólt a másik tiszthez, aki erre papirost vett elő, irt rá valamit s ide adta nekem s azt mondta, hogy jöjjenek el ezzel a királyi kastélyba. Azzalköszöntek s elsiettek hálálkodásom elől.

Hogy mi volt arra a papirra írva, azt máig sem tudom, mert nem tudok olvasni de azért másnap megjelentem a kastélyban s amikor előmutattam az irást, 25 pengő forintot olvastak le a kezemből.

— . . . Pedig (igy melázott rendes polgári szokás szerint az öreg asszony) a király bizonyosan azt parancsolta, hogy ötvenet adjanak.

Uj regényünk.

Lapunk mai számában egy rendkívül érdekesítő hosszabb regény közlését kezdtük meg

Küzdelmes élet

czimén. A regényt V. Zoltán írta, kinek e munkája bátran sorakozik többi érdekes regényeihez.

Uj regényünkre e helyen is felhívjuk olvasóink szives figyeimét.

N A P I H I R E K.

— Debreczen város közgyűlésn. Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottsága e hó 30-án délelőtt 9 órakor tartja közgyűlését. A közgyűlésen különböző érdekes tárgyak kerülnek elő.

— Felülfizetések. A főgymn. önképző körnek 1902. január 26. án a Zsigonban felállítandó Mikes-szobor és a főgymn. zenekör javára rendezett ünnepélyén felülfizettek: Gr. Dégenfeld József 5 korona; Dobieczyk Sándor, Pusztav Sándor, Sinka Sándorné, Dr. Szeremley Béla, Teléki Béla, Aczéi Géza Tóth István 2-2 korona; — Karay S. né, Nagy Elek, Boczán Elemér, Nagy Elek, Görömbey Péter, Révész Lajos, S. Szabó József, Podolszky Béla, Tóth Mihály, D. Nagy Sándor, Gr. Dégenfeld Miksa, Gr. Dégenfeld Pál, Dr. Nágyl Ottóné, Márk Eadre, Bosznai István 1-1 koronát Fogadják hazafias bőkezűségükért a főgymn. önképző kör hálás köszönetét.

— Verekedő jöbarát. Tegnap este, együtt mulatott Szakál Mihály kéményseprő barátjával Szabó Gáborral. A beszélgetés közben Szabó valami sértőt mondott Szakálnak. — Szakál a sértő szóért megharagudott Szabóra és az előtte levő üres üveget a Szabó Gábor fejéhez vágta. Az ütés oly erős volt, hogy Szabó eszméletlenül esett el. Szabót beszállították a kórházba a hol ápolás alá vették. A hirtelen kezű kéményseprő ellen megindították a vizsgálatot.

— Véres verekedés. Megemlítettük tegnap i újságunkban, hogy a dohánybevaltói vatalnál véres verekedés történt. E verekedésre az adott okot, hogy a dohánybevaltói hivatal körül áldogáló napszámások közül többen dohányt akartak elcsenni a kapun kívül álló szekerekről. A dohányosok azonban észrevették és összezördültek a napszámásokkal. Szilágyi János nevű napszámos Nagy Mihály dohányost arcul ütötte s erre általános lett a verekedés. D ó z s a Péter egy akáczfasuhággal, A n d i r k ó A n d

rás pedig a szekérről előrúgott furkósbottal szett a verekedés színhelyére. Givák Mihály súlyos sebesülést kapott, míg Sós Imre és Nagy Mihály könnyen kiheverik az ütegeket. Az elfogottakat lovasrendőrök kísérték be a rendőrséghez, hol Végh Gyula kapitány rögtön vallatóra fogta őket.

— **Elfogott csavargó.** Brisán Mihály több ször volt már a rendőrség előtt, holmi kisebb lopások miatt. A rendőrség végre is meguntá Brisán garázdálkodásait és örökre kitiltotta a városból. A kitiltást azonban nem igen vette Brisán komolyan mert tegnap ismét vissza tért Debreczenbe és régi foglalkozásához a lopáshoz látott. Azonban pörül járt mert egy rendőr felismerte és elfogta. Az elfogott csavargót büntetésének kitöltése után eltolonczolják illetőségi helyére.

— **A szivar titka.** Nem méltóztassanak meg íjadni nem írunk ilyen című detektivregényt. Pedig volna pompás témánk hozzá a vitából az esetből merítenénk, ami egy szegedi kávéházban játszódott le. Egy ur a fekete kávé után szivart kért. Kapott is egy regalitást. Szivta élvezettel egy darabig, míg egy szerre csak olyan bűz áradt ki belőle, ami az egész kávéházat betöltötte. Megdöbbenve törté széjjel a szivarozó ur a szivart és — egy jó csomó tyuktollat talált benne. Menten nagy lármát csapott és valljuk be, igaza is volt. A szivar végre is nem arravaló, hogy tyuktollat tartogassuk benne. A nevezetes korpus delikti szerkesztőségünkbe került s kétséget kizárólag megálapíthattuk, hogy dohánylevél helyett tényleg tollal volt kitöltve. A méltatlankodó urnak tehát teljesen igaza volt. De igaza volt annak a pinczérnek is aki a nagy lármá hallatára így szólt:

— Talált volna az ur abban a szivarban egy huszkoronás aranyat, tudom, halgatott volna.

— **Ember a kisvonat előtt.** Tegnap izgalmas jelenet játszódott le a piacon. Fekete Gábor h. bősörményi kocsis részegen a kisvonat elibe feküdt és várta a robogó vonatot. Egy rendőr meglátta, hogy Fekete mit csinál, hamarosan odaszaladt és elakarta vinni a sínekről. — Ez azonban nem ment olyan könnyen mert Fekete nem akart onnan szépen távozni, pedig a vonat már alig volt pár lépésnyire. A rendőr végre meguntá a beszédet megfogta Feketét és erővel elhuzta a sínekről. Fekete Gábort a rendőr felkísérte a bűnügyi osztályhoz a hol fogva tartják míg kijózanodik, nehogy kárt tegyen magában.

— **Enyhítő körülmény.** Egy Klein Gyula nevű fiatal gépész állott ma a budapesti büntető törvényszék előtt azzal vádolvá, hogy egy varrónőnek házasságot ígért és kicsalt tőle 600 koronát. Bakonyi Kálmán elnök feddő hangon kérdi a vádlottól:

— Miért bolondította el maga ennek a szerencsétlen leánynak a fejét, mikor már két év óta nős?

— Ismeri elnök ur a feleségemet?

— Nem én.

— Hát szépen kérem, legyen szives a nagyságos ur megnézni azt a kancsi, nagy szája asszonyt, aki a harmadik sorban ül. Ő az én feleségem. Tessék ezt enyhítő körülménynek venni.

A bíróság nem volt figyelemmel erre a nyhító körülményre és a vádlottat család miatt hat hónapi börtönre ítélte.

— **Egy tüzérkapitány öngyilkossága.** Bécsből jelentük, hogy Rössler, a tizenegyedik tüzérezred kapitánya tegnap este az arsenal közelében borzasztó módon emészte el magát. Nem messze az öszekötő vasutnak a Favoriten kerületben levő alagútjától egy pályavárral az ottani állomáshoz kísértette

magát, aztán elhagyta az állomást, egy darabig a töltésen haladt s bement az alagútba. Amikor a vonat jött, hirtelen eléje dobta magát. A gépvezető ellengőzt adott ugyan, de már késő volt. A szerencsétlen embert a gép a szó szoros értelmében darabokra tépte. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Debreczen város világitása.

— A légszeszgyári igazgató nyilatkozata. —

Egyik helybeli lap f. hó 24 iki számában panasz jelent meg a gázvilágításra névtelenül több főtéri lakos aláírással, melyre távollétem miatt csak most felelhetek.

A város légszeszgyárában termelt légszesz kifogástalan és kitűnő minőségű, mint azt az ellenőrző vizsgálatok állandóan bizonyítják; a nyomás a város minden részében nagyobb az előírottnál, szóval minden tekintetben megfelelő és mindenestre van olyan mint a társulat idejében volt, nem is lévén célja a városnak, hogy a fogyasztókat ilyen formán megrövidítse.

Ha tehát valakinél a világitás nem elég jó, annak mindig csak helyi oka lehet. A lámpája vagy a vezetéke vízzel vagy porral eltömődött, vagy az Auer háló fénye a hosszú használat folytán meggyengült és tapasztalhatta mindenké, hogy mindig azonnal intézkedünk, szerelő küldése által a baj elhárítása iránt, mielőtt bármely uton tudomásunkra jutott.

Nekem természetesen nem lehet kifogásom az ellen sem, ha a t. légszeszgyár gyasztók az ilyen kisebb dolgot is mindenkor a lapok útján hozzák tudomásomra, bár azt hiszem, kényelmesebb és gyorsabb, ha egyszerűen megüzenik vagy megtelefonozzák, a gyárba vagy a keresk. akadémia alatt levő üzleti helyiségbe. De mindenestre kérem, hogy a panaszos a nevét is írja alá, mert másképp nem tudhatjuk, kihez menjenek a munkások. A mult év nyarán jelent volt meg egy hasonló névtelen közlemény, a mikor szintén semmi utánjárásra sem tudhattam meg, hogy kivel volt a hiányosság, úgy hogy kénytelen vagyok kijelenteni, hogy mindenkor a legnagyobb gonddal igyekezem ugyan a t. közönség kívánságának eleget tenni, de ezentul névtelen felszólalásokat nem fogok figyelembe venni.

Debreczeni Jenő.

légszeszgyári igazgató.

Színház.

MUSOR.

Keddén, január hó 28 án, bérlet 97 ik szám «A» Svinákok. Operette 3 felvonásban.

Szerdán, január hó 29 én bérlet 98-ik szám «B» — Gasparone. Nagy operette 3 felvonásban. Zenejét szerozette: Milöcker Károly.

Csütörtökön, január hó 30 án, bérlet 99 ik szám «C» ujdonságul először: A nevezetes kastély. Vigjáték 3 felvonásban.

Pénteken, január 31-én, bérlet 100 ik szám «A» — másodsor: A nevezetes kastély.

Szombaton, február hó 1 én bérlet 101 ik szám «B» — A páholy. Bohózat 3 felvonásban.

Vasárnap, február hó 2-án két előadás; délután 3 órákor felhelyárrakkal: Szép Helena. Operette 3 felvonásban; este 7 és fél órákor, bérletszűnetben: Az igmándi kis pap.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Almásy-Tihamér.

* **A vereshaju.** Tegnap este kevés közönség előtt került színre a Vereshajui A című szerepet Kállay Lujza játszotta, s úgy játékat mint dalait nagy tetszéssel fogadta a közönség. A többi szereplők Komjáthy, Szabó Irma, Komjáthyne, Szathmáry Árpád mindnyájan igyekeztek azon hogy jól mulasson a közönség. A közönség hálás is volt mert egyes jelenetek után sokat tapsoltak az egyes szereplőknek.

* **Nevezetes kastély** Bisson nagy érdekeléssel várt vigjátékából nap-nap után teljes ambícióval próbál a társulat drámai személyzete, mely sikerre óhajta jutatni a jeles írónak ezt a színpadi művét. A szellemes és mulató jelenetekben gazdag vigjáték főpróbáját holnap után tartják meg, míg a bemutató előadás Csütörtökön este lesz remélhetőleg, megtelt nézőtér előtt.

* **Gasparone.** Milöcker hatásos zenei szímmel telt dallamos operetteje, mely a mult hétől F. Kállay Lujza betegsége miatt maradt le a műsorról Szerdán kerül színre. A regényes operette előadása iránt élénken érdeklődik a közönség mely mindenkor megragadta az alkalmat, hogy a kedves operettet viszonlíthassa.

Mulatságok.

Farsangi Naptár.

Február 1 én. Kőművesek Iparosok és segédek zártkörű táncestélye Koronában.

Február 1 én. Bohóc-estély Bikában.

Február 2 án. Iparos-Kör bája Bikában.

Február 8-án, Stern József és Testvére kefégyár munkásainak táncestélye a Margiban.

Február 9-én, Scaff János táncztanító álarozos bája a Koronában.

Február 15 én. Filiregylet tea estélye Bikában.

☉ **Filiregylet tea estélye.** Mint értesülünk a jövő napon 15-én tartandó év. filiregylet teaestélyén az est érdekességét nagyban fogja növelni, hogy a felszolgáló uri lányok s több fiatalember egy új francia táncot a Lancrist be fogják mutatni. A szép táncot Alföldy László jónévű fiatal táncztanárunk fogja betanítani s valószínűleg nyolcz pár táncolja.

Külömfélék.

+ **Hídiérmek — nők részére.** Egy katonai rendjel ötven éves jubileumát ünneplik most Franciaországban. Ezenek a rendjelnek az ad kiváló érdemeket, hogy női lovagjai is vannak. Ötven éves létezése óta egész sorát a hősiesség francia leányoknak tüntették ki ezzel az éremmel, amely pedig csak a csatateren szerezhető meg. Első sorban egy Jeanna Marie Rossini, aki mint markotányosnő 1869. június 7 én Palestro bevételénél adta hősiességének jelét. Magentánál 1862-ben ketten is ényerték a kitüntetést, szintén markotányosnők, akik a francia katonákkal egy sorban harcoltak az ellenség szuronyai ellen s mindkettő sebet kapott. Tonking, Afrika s a messze fekvő koloniák legutóbbi háborúiban egyrészt másra tüntették ki a francia honleányo-

fat, a rendjellel pedig 100 frankos évjáradék is jár.

+ A japán trónörökös első kanál rizse. Nehány hetet ezelőtt — mint a párizsi *Matin* jelenti — nagy államjogi ünnepek voltak Japánban. Most érte el ugyanis Michi herceg, a japán trónörökös, életének 120 ik napját. Ez a nap azért fontos a japán trónörökösök életében, mert az ősi államjogi szokások értelmében, a japán birodalom mindenkorai jövendő uralkodója, — életének 120 ik napján, az állami főméltóságok és az udvar jelenlétében az első kanál rizst elfogyasztja. A jelenlegi trónörökös — a *Matin* jelentése szerint — vitézül megállotta ezt a rizspróbát s most már méltóvá lett ősei fényes trónjára. A japán trónörökös különben ugyancsak a múlt hetekben, a kard-próbát is kiállotta. Edesatyja, a mikádó egy hatalmas — két ember számára való — pallot nyomott a főméltóságok jelenlétében a kis trónörökös apró markáiba. És a kis ferde szemű királyi csemegé a mikádó apai büszkeségére mind a két kezecskéjével belekapaszkodott a kard markolatába, világosan dokumentálva ezzel harcra termettségét. Ennek bizonyításáért tartják meg ugyanis a kardpróbát.

CSARNOK.

Küzdelmes élet.

— Regény. —

I r t a ; V. Zoltán.

I.

A nevelő szülék.

Nem ismertem sem apámat, sem anyámat! —

Anyám bizonyára nem igen örvendhetett világrajövetelének, mert alig várta, hogy bepólyáljon, majd azt azon tette fejét, hogy mimódon szabaduljon tőlem.

Legalább masszabnak találhatta azon gondolatát, hogy kitesz az országutra s rábiz a jó emberek könyörületére.

Tudta talán, vagy legalább remélette, hogy még mindig vannak jó emberek a világon, kik megszánni tudják a tehetetlenség karjában vergődőt.

En tehát lelenz vagyok!

Anyám ügyesen végrehajtotta gondolatát; talán nem is ez volt már első kísérlete.

Bepólyált szépen hófehér takaróba. Lekötözte kezemet és lábamat és szótan elindult velem messze-messze, oly helyre, hol nem ismert senki.

Kis falucska volt e hely, közel egyik mezővároshoz. Szántóvető népei télen, nyáron gatyában jártak s csak nagy ünnepeken rejtették csizmába sásmetszett lábaikat.

A műveltség nem férközött még ide. Egyszerű, igénytelen, kevéssel beelégedni tudó nép volt ez. A tudományosságot egyedül az öreg pap képviselte közöttük, kinek meg eszébe sem ötlött, hogy némi felvilágosultságban hivat is kelene részvétel.

Meggyújtotta a gyertyát, hogy véka alá rejtse. Bizonyára számításból tette ezt is, mert ő tisztelendősege mindent számításból cselekedett.

Bizonyára azt tartotta, hogy mire való lenne a parasztjának a tudomány, mikor értelmetlen nép között könnyebb a tudást játszani.

Ebből is kiténik, hogy a tiszteltes urak a kothoz illő életfítozofija volt.

Volt neki különben sok jó életnézete. Nem hiában volt tudós ember. Nagyon szerette élére rakni az ezüstpénzeket és bizony

nem igen tartotta hivatalával meg nem egyezőnek népe zsarolását.

Jaj volt annak, ki egyszer ő reá szorult segítségért!... Adott ő kölcsönt szívesen de még szívesebben vette be az adóson. Így szerzett már közel huszezer forintot össze.

Ilyen volt a helység, melynek határában jónak látta az anyám bucsut venni tőlem.

Hogy mily érzékeny lehetett a bucsu arra nem emlékezem, de el tudom képzelni magamnak.

Anyám megcsókolt, mialatt a fájdalom könyve jelent meg szemében, legalább úgy hiszem. Hiszen még az oklatan álat is sajnálja övét!

— Isten áldjon meg, kedves gyermekem! Adjon neked jót anyát, mint én voltam. Nebezen sajnálak, könnyen felejtetek, mert hát...

Azzal ölébe kapott ismét. Titkor, mint a tolvaj szokott, befutott velem a falu lomha kinézésű, rothadt szalmája házai közé s letett egy helyen, nem is kérdezve a bent levőktől, ha vajjon szívesen fogadnak-e?

Anyám, e jól végrehajtott cselekedet után gyorsan eltávozott tőlem. Még arra sem méltatott többé, hogy megcsókoljon.

En ott maradtam a széles vályegtornácson. A szél fujt, eső kezdett szitálni a fellegekbe és én erősen sirni kezdtem.

Bizonyosra veszem, hogy nem az anyám től lett megválásom fájdalma késztetett sirásra, hanem inkább az éhség és a kellemetlen idő.

Nem tudtam én e dologról semmit. Hogyan is tuchattam volna, holott csak egy napos csecsemő voltam még.

Mind Ezeket csak később tudtam meg, midőn már gondolkodni képes valék.

A nagy, boglyaszerű tetőzetű házban, melynek tornáczára a jóindulatú edesanyám oly hűséges gondossággal elhelyezett. Kondor Mózes uram lakott, a falu egyik legjobb médu gazdája.

Nem tudom, mit végézhetek oly késő éjen, de anyai igaz, hogy még ébren valának és keserves siráson meghatotta füleiket.

— Mi az, te Sára? — szolt a gazda feleségéhez.

(Folyt. köv.)

A betegsegélyző-pénztárak kongresszusa.

Budapest, jan. 26.

A hazai kerületi betegsegélyző pénztárak kongresszusa tegnap délelőt kezdődött dr. Matlekovits Sándor elnöklete alatt az Országos Iparegyesület nagytermében. Mint egy 120 kongresszusi kiküldött jelent meg a különböző vidéki kerületi betegsegélyző-pénztárak képviselőiben, kik élénk tetszéssel és helyesséssel fogadták az elnök üdvözlő és megnyitó beszédét, melyben rámutatott a betegsegélyző-pénztári intézmény folyamatban levő reformmunkálataira és a kereskedelmi miniszter azon törekvére, hogy a reformra vonatkozólag az egyes pénztári nevek között meglévő érdekellentéteket kiegyenlítse, vagy amennyiben ez nem sikerülne, valami megoldási módot találjon. Az elnök javaslatára kimondta a kongresszus, hogy tekintettel a napirendre tűzött tárgyak fontosságára, csakis a délelőtti órákban fogja tanácskozásait folytatni. A kereskedelmi miniszter képviselőiben megjelent a kongresszuson dr. Diószeghi József miniszteri segéd titkár, akit a kongresszus tagjai rokonszenves fogadtatásban részesítettek.

Miután a Szontágh Jenő főjegyző által

a központi bizottság működéséről szórakoztatt jelentést a kongresszus tudomásul vette a megüresedett két alelnöki állásra egyhangulag megválasztotta Berger Jenő (Debrecen) és Gerő Mihály (Győr) pénztári elnököket.

A napirend ezután megkezdte a napirend érdemleges tárgyalását. Az első pont volt: A betegsegélyző-pénztárak jelene és jövője, valamint mai és jövő szervezete, külföldös tekintettel az eddig ismert törvénytervezetekre. Molnár Ferencz (Sopron), mint előadó tüzetesen ismertette és indokolta erre vonatkozó határozati javaslatát, melyhez hozzászóltak: dr. Gáspár Géza (Debrecen), Szontágh Jenő (Szolnok), dr. Duchon János (Zombor), Somlyay Lajos (Pozsony), Fürst István (Szabadka), Klein Lipót (Kassa), Reich Ottó (Torda), Pirniczer Vilmos (Szabadka), Boliszky Gyula (Kömárom), Wolf Artur (Besztercebánya), Német Lajos (Déva), Simson Ede (Sentes) és Kappus Ernő (Temesvár). Az élénk vita után, melyben az elnök többször vett részt felvilágosító felszólalásaival, a kongresszus kimondta, a) hogy a biztosítási kötelezettség nemcsak azon foglalkozási nemekre terjedjen ki, melyeket a jelenleg érvényben levő törvény felcsele, hanem kiterjesztendő az, még pedig imperatively, ama foglalkozási körökbe is, melyeket a második módosító törvénytervezet 4. § a megjelöl; b) hogy a törvényjavaslathoz Budapest város viszonyaitól egészen eltérő vidéki érdekek között különbség tétessék; c) hogy a segélyezési módszer és egyéb szervei rendszer szabályozásánál a vidéki kerületi betegsegélyző pénztárak 1900. évi július havi értekezletének teltterjesztésében foglalt irányok és módozatok méltatva legyenek.

Dr. Walter Gyula esztergomi pénztári elnök távirati üdvözlöte és a kongresszusról való elmaradásának kimentése tudomásul vétetvén, következett a napirend második pontja: A kerületi betegsegélyző-pénztárak helyzete. Somlyay Lajos (Pozsony), mint előadó behatóan ismerteti a kerületi pénztárak helyzetét és mindazt, ami e pénztárak prosperálását megnehezíti.

Majd párhuzamot vont a külföld és a magyar betegsegélyző-pénztárak között ezek után elfogadásra ajánlja határozati javaslatát melyhez hozzászólt dr. Matlekovits Sándor elnök, Sarkady Ignác (Budapest), aki számadatokkal mutatta ki, hogy egy volt miniszteri titkár alapos tájékozatlanságot áruított egyik közelebbi alkalommal a betegsegélyző-pénztárakról nyilvánosan gyakorolt kritikájával. Hozzászóltak a kérdéshez még Morrin Fri. Te. László (Debrecen), Egri Sándor munkács (Debrecen), ki munkástársai nevében ad kifejezést azon meggyőződésének és tapasztalatának, hogy a munkásérdekek csakis a kerületi pénztáraknál vannak biztosítva mert azoknál sokkal szabadabban és függetlenebbül védhetik is meg a munkások a maguk érdekeit, mint az ipartestületi és gyári pénztáraknál, hol a munkaadók befolyása dominál; munkástársai érdekében óhajta annak kimondását, hogy csakis kerületi pénztárak lássák el az egész országban a munkások betegsegélyzését.

A kongresszus ezután Somlyay Lajos előadó határozati javaslatát általánosság-

ban a
gadta s k
lásába.

6. S

Ileg
máskor
kezdő b
is észret
A. K
mondan
Örö
Siri
adunk n
K. J

16036

1901.

Árve

A
mint t
tétetik
pénztár
noje e
debrec
czeni k
debrec
hrs.
számu
megáll
hajtási
fogana
febru
órája
mében

Ki
az árv
eseten
fog ad
Az
nak a
ben, v
ban le
ez, 17
a bíró
kiállito
kiküld
Az
órák a
tkv.
kir. v
nál tel
K
szék n
évi de

ban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta s belefogott a javaslat részletes tárgyalásába.

Szerkesztői-posta.

G. S. nek.

Juczikához.

Szeretnék szállani
Amiként a madár,
Mert lelkemnek szárnya
Álmodni hozzád jár.

Rád gondolok egyre,
Váltig, lánggal, mélyen
Azt hiszem hogy, megöl
Gyötörő szenvedelyem.

I fedelm és kérésének elaget teszünk, de máskor figyelmeztetjük, hogy a verssorok kezdő betűjére vigyázzon, mert — Juczikája is észretalálja venni.

A. K. Pár nap mulva itéletet fogunk mondani.

Örökre. Ugyan, ugyan, ne — viczezeljen.

Sirius. »Verjen meg az Isten.« ... Majd adunk mi magának.

K. Z. Kár rá a nyomda festék.

16036 tkv.
1901.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik hogy a Debreczeni első takarékpénztár végrehajthatónak Végh János és neje ellen végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. bíróság területén levő a debreczeni 1876 sz. tjkvben A + 1981 hrsz. a. foglalt 3274 régi népsorszámu házas telekre 3360 koronában megállapított kikiálltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1902 évi február hó 22-ik napjának d. u. 3 órája a kir. törvényszék árverési termében kitűzetett.

Kikiálltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiálltási árban alól is elfog adadni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiálltási ár 10%-at készpénzben, vagy óvadékképes érték paparokban letenni, a vagy az 1881 LX. t. sz. 1708 értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkv. hatóságnak és Debreczen szab. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1901 évi decz. hó 31-én.

Dr. Hegedüs,
kir. tvéki bíró.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	8.10	este	Személyvonat	9.43	este
Budapest	9.01	délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonat	8.45	reggel
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonat	9.40	este
P.-Ladány	3.37	"	Tv. sz. sz.	5.34	délután
Debreczen—M.-Sziget—Kőrösmező					
Királyhaza	5.10	reggel	Személyvonat	2.08	délután
Kőrösmező	2.56	reggel	Személyvonat	12.41	délután
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.50	éjjel
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonat	4.56	délután
Szatmár-Németi.	7.58	este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel
Szatmár-Németi	6.46	este	Gyorsvonat	8.50	este
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonat	11.21	délután
Szerencs	4.01	délután	"	7.03	este
Szerencs	6.58	este	"	10.43	éjjel
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56	este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	9.35	reggel	Vegyesvonat	11.16	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31	délután	"	6.18	este
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt
H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20	délelőtt	"	1.18	délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul	
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel
P.-Ladány	5.03	reggel	Személyvonat	4.00	reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.15	délelőtt
Budapest	6.26	este	Gyorsvonat	2.03	délután
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonat	7.05	este
Budapest	11.44	délelőtt	Gyorsvonat	6.50	reggel
Kőrösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi.	8.46	reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel
Szatmár-Németi.	7.32	reggel	Személyvonat	3.45	reggel
M.-Sziget.	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel
Szatmár-Németi.	6.45	este	Személyvonat	2.47	délután
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonat	11.35	délelőtt
Kőrösmező	10.12	éjjel	Személyvonat	1.22	délután
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs	12.07	délután	Személyvonat	9.03	délelőtt
Szerencs	7.53	este	Személyvonat	5.10	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen.					
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.25	este	"	2.35	délután
H.-Nánás	3.30	délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35	délelőtt

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál megüresedett titkári állásra pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazok, kik a kereskedelmi és iparkamarákról szóló 1868. évi VI-ik t. cz. 20. §-ában említett kereskedelmi és iparügyekben való jártassággal bírnak és ezt igazolni tudják.

Különös figyelemben részesülnek azok, kik a közgazdasági adominsztartatió terén működtek, vagy működnek.

Javadalmazás: 5000 korona (: ötezer korona :) törzsfizetés és 1000 (: ezer :) korona lakbér illetmény.

Az egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványok folyó évi február hó 28-dik napjának deli 12. órájáig alulírott kamarai elnökhöz nyújtandók be, később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megválasztás esetében folyamodó

tartozik állását a választásról vett értesítés után, egy, legfeljebb két hónap alatt elfoglalni.

Debreczen, 1902. január hó 25.

A kereskedelmi és iparkamara nevében.

Szabó Kálmán s. k.
elnök.

3950 tkvsz.
1901.

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Rácz Lajosné Juhász Eszter végrehajthatónak Faragó Mátyás és társai végrehajtást szenvedő elleni 76 korona 10 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyekben a debreczeni kir. törvényszék (: a p. ladányi kir. járásbíróóság :) területén levő Püspökladány községben fekvő a püspökladányi 365. számú tjkvben 491. hrsz. ingatlanra 800 koronában, továbbá a püspökladányi 1887. számú tjkvben 2374 hrsz. ingatlanra 146 koronában ezennel

megállapított kikiálltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1902. évi febr. hó 17-ik napján d. u. 2 órakor a bíróságárverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiálltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10%-át vagy is 80 kor. fill. illetve 14 kor. 60 fillér — készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazs. ügymin. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Püspök-Ladányban, 1901. évi Nov. hó 19-napján.

A p. ladányi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tikos
kir. aljárásbíró.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalmi főtűveit

Magyar FRANKLIN Társulat kiadása Remekírók

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludi Sándor
- Balassa Bálint Kölcsey Ferencz
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzsenyi D. Madách Imre
- Csiky Gergely Mikos Kelemen
- Csokonay VM. Pázmán Péter
- *Czuczor Gerg. Petőfi Sándor
- Deák Ferencz Reviczky Gyula
- Eötvös József Széchenyi Ist. gr.
- Fazekas Mih. *Szigligeti Ede
- *Garay János Teleki László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
- Gyárfalusi J. *Vajda János
- Kálmán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrínyi Miklós
- Kazinczy Fer. művelt.
- *Kemény Zsigm.

Népies líra Népballadák
Kuruczoköltészet
A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin Társulat magának szerződésileg biztosította úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja ezen írók művei más versenyyűjtésben meg nem jelenhetnek.

A Franklin féle Magyar Remekírók 55 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mint a magyar szellem teremtett és hivatva van arra hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez Kötése pályanyertes, művészi erős angol vászonkötés, a papírja famentez, soha meg nem

sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatában jelennek meg 1902 februártól kezdve és azontul minden felévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 koronára — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 koronára lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronára került — Legkiválóbb költőink remek fordításai által közli Shakspeare remekait e kiadás, nevszerint Arany J. Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók kal egyidejűleg.

A Franklin féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető: a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményére 20 kor. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendelgetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölelő bevezetése el látják:

- Alexander B.
 - Angyal Dávid
 - Badiés Ferencz
 - Bánóczy József
 - Beöthy Zsolt
 - Berzeviczy A.
 - Bayer József
 - Endrődy Sándor
 - Erdődi Béla
 - Erdélyi Pál
 - Ferenczy Zoltán
 - Fraknoi Vilmos
 - Gyulai Pál
 - Kossuth F.
 - Kozma Andor
 - Lévy József
 - Négyesi László
 - Rákosi Jenő
 - Riedl Frigyes
 - Széchy Károly
 - Széll Kálmán
 - Váczai János
 - Vadnai Károly
 - Zoltvány Irén
- E fényes névsor biztosítékot nyújtott arra nézve hogy a Magyar Remekírók megbízható szövetség adja a fölött munkáknak, hogy minden élet rajz önmálló becsümlenka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók” nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludi Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty Szász Károly, Lévy, Arany László, Fejes, Greguss, Györy Vilmos, Lőrinczy Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás már magyar remekíró számba megy, mert azt halljuk a színpadról, azt idézzük lépten nyomon; átment a nemzet véérébe.

A teljes Magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a Magyar Remekírók megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 koronáért helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin Társulat Budapestben.

MEGRENDELŐ JEGY.

Alólírott könyvkereskedésben
(hol:) ezennel rendel

..... péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.

..... Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron

..... Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 koronára bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.

Hely: Név:

Tessék a megrendelő írójait aláírva levélalakban megírni azonos könyvkereskedésnek beküldeni, mely könyvkereskedésnél rendelni fogják.